

Rakennusjärjestyksen lausuntokooste

Tyrnävän kunnan vastineet

Tyrnävän kunta

12.2.2025

Sisällysluettelo

1. Rakennusjärjestyksen luonnoksen kuuleminen	3
2. Lausunnot rakennusjärjestyksen luonnoksesta	3
2.1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 21.1.2025	3
2.2. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 11.12.2024	9
2.3. Oulun seudun ympäristötoimi 17.1.2025	10
2.4. Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia 14.1.2025	13
2.5. Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriperintö 17.1.2025	13
2.6. Fingrid 16.1.2025	16
2.7. Lakeuden EKO 20.12.2024	17
2.8. Tekninen lautakunta, Tyrnävän kunta 28.1.2025	18
3. Yhteenvedo rakennusjärjestykseen tehtävistä muutoksista	18

1. Rakennusjärjestyksen luonnoksen kuuleminen

Tyrnävän kunnanhallitus päätti kokouksessaan 25.11.2024 § 277 laittaa Rakennusjärjestyksen luonnoksen nähtäville 27.11.2024-17.1.2025 väliselle ajalle ja pyytää sitä lausunnot viranomaisilta ja keskeisiltä sidosryhmiltä. Nähtävillä olostä ilmoitettiin paikallislehti Rantalakeudessa 27.11.2024 ja kunnan verkkosivuilla. Rakennusjärjestyksen luonnoksesta järjestettiin yleisötilaisuus keskiviikkona 8.1.2025 klo 18.

2. Lausunnot rakennusjärjestyksen luonnoksesta

Määräaikaan mennessä Tyrnävän kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta annettiin yhteensä kahdeksan lausuntoa. Mielenpitoita luonnoksesta ei nähtävillä olon aikana jätetty. Alla kooste lausunnoista tiivistettynä niissä rakennusjärjestyksen luonnokseen annettuun palautteeseen ja Tyrnävän kunnan vastineet esitettyihin muutosehdotuksiin.

2.1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 21.1.2025

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö

Tyrnävän kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa 26.11.2024 päivätystä rakennusjärjestysluonnoksesta. Luonnoksessa on huomioitu tuolloin tiedossa oleva, 1.1.2025 voimaan tullut uusi rakentamislaki. ELY-keskus toteaa, että rakennuslain ns. korjaussarja hyväksyttiin eduskunnassa vasta joulukuussa 2025. Rakennusjärjestysehdotuksessa tulee varmistaa, että myös korjaussarjasta tulleet uudet lainkohdat huomioidaan asianmukaisesti.

Luvun 2 rakennuskohteen rakentaminen kohtaa 5.3 korjausrakentaminen olisi hyvä täydentää vaateella huomioida arvokas rakennettu kulttuuriympäristö korjaustoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa; tarvittaessa hankkeesta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Kunnassa on valmistunut myös koko kunnan kattava rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, johon kannattaisi viitata rakennusjärjestyksessä. Arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta tulee huomioida Pohjois-Pohjanmaan museon 14.1.2025 ja 15.1.2025 päivättyt lausunnot.

Luvussa 2 ohjataan myös maanalaiseen rakentamiseen liittyviä selvityksiä (10 §). Kohtaan tulisi lisätä myös happamiin sulfaattimaihin (ns. hasumaihin) liittyvät selvitykset, sillä huomattavalla osalla kunnan alueesta sijaitsee happamia sulfaattimaita. Yleisesti rakennusjärjestyksessä olisi hyvä ottaa kantaa siihen, kuinka hasumaille suhtaudutaan kellareiden rakentamiseen; kielletäänkö se lähtökohtaisesti vai tutkitaanko sen mahdollisuus tapauskohtaisesti. Lisäksi rakennusjärjestyksessä olisi hyvä ohjeistaa, kuinka happamia sulfaattimaita tulee käsitellä kaivuutöiden yhteydessä rakennustyömailla. Lisätietoja happamista sulfaattimaita ja niiden huomioimisesta rakentamisessa saa esim. GTK:n Happamat sulfaattimaat -karttapalvelusta ja Ympäristöministeriön oppaasta ”Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin” (Ympäristöministeriön julkaisuja 2022:3).

Rakennusjärjestysluonnoksen 16 § käsittelee rakennusoikeutta, rakennuskohteiden kokoa ja käyttötarkoitusta asemakaava-alueiden ulkopuolella. Pykälää tulisi täsmentää siltä osin, että mikäli ko. alueella on voimassa oleva oikeusvaikutteinen yleiskaava, noudatetaan alueella yleiskaavamääräyksiä. Rakennusjärjestyksen määräykset tulevat voimaan vain niissä asioissa, joista yleiskaavassa/-kaavoissa ei määrätä. Kohdassa 16.3 käytetty ”ensisijaisesti rakentamisessa noudatetaan rantojen osayleiskaavan periaatteita”... voi antaa jollekin osalliselle väärän mielikuvan siitä, että yleiskaava-alueella voitaisiin vaihtoehtoisesti noudattaa rakennusjärjestyksen määräyksiä

yleiskaavan sijasta, vaikka se ei olekaan tarkoitus. Teknisenä huomiona, että kohdassa 16.4 puhutaan rantarakennuspaikasta, vaikka otsikon mukaan 16.4 käsittelee ns. kuivanmaan rakennuspaikkoja.

ELY-keskus huomauttaa, että käsitteenä eläinsuoja tarkoittaa muitakin rakennuksia kuin talleja, esim. kanaloita, sikaloita ja nautaeläinten navetoita. Kohdassa 18.2 on esitetty eläinsuojien, maneesin ja lantaloiden vähimmäisetäisyydeksi naapuritontin rajaan ja häiriintyviin kohteisiin 50 metriä ja laitumilla 10 metriä, mutta kohdassa ei rajoiteta niiden kokoa. Edellä mainitut etäisyydet on annettu Oulun seudun ympäristötoimen 22.2.2024 päivitetystä talliohjeesta, mutta talliohjeesta ne koskevat vain 1-5 hevosen/ponin harrastustalleja, ei suurempia yksiköitä tai muiden eläinten eläinsuojia. Lisäksi rakennusjärjestysluonnoksessa jää epäselväksi, onko esitettyjä suojaetäisyyksiä tarkoitus soveltaa myös muihin eläinlajeihin kuin hevosiin ja jos on, niin ovatko suojaetäisyydet riittävät esimerkiksi harrastesikalalle ja sen lantalalle. ELY-keskus katsookin, että kohdan 18.2 suojaetäisyydet ovat riittävät rakennusjärjestyksen kohdan 18.1 mukaisille harrastustalleille ja niiden oheistoiminnoille, mutteivät välttämättä suuremmille talleille, muille eläinsuojille ja niiden lantaloille.

Luvussa 5 käsitellään rakentamisen luvanvaraisuutta; 24 §:ssä on esitetty luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakennukset. ELY-keskus kiinnittää huomioita kohtaan 24.12 aurinkosähköjärjestelmät. 24.12 sallii alle 1 MW aurinkosähköjärjestelmien rakentamisen ilman lupaa kaikkialla Tyrnävällä. ELY-keskus toteaa, että 1 MW aurinkovoimala tarvitsee noin yhden hehtaarin verran maapinta-alaa. Valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella myös alle 1 MW aurinkovoimalalla voi olla vaikutuksia maisema-alueen arvoihin. Vaikutuksia voi olla myös arvokkaisiin rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin sekä lähiasutukseen ja herkkiin kohteisiin. ELY-keskus katsoo, että aurinkosähköjärjestelmien sijoittamista ja kokoa tulee ohjata rakennusjärjestysluonnosta tarkemmin huomioiden maiseman, rakennetun kulttuuriympäristön sekä luonnonympäristön arvoalueet ja -kohteet. Esimerkiksi kiinteistön rakenteisiin sijoitetut aurinkovoimalat ovat VAMA-alueella maisemavaikutuksiltaan vähäisemmät kuin erillinen aurinkovoimakenttä. Toisaalta arvokkaissa rakennetun kulttuuriympäristön kohteissa rakenteisiin sijoitetut aurinkopaneelit voivat heikentää niiden arvoja. Myös 25 §:ä olisi hyvä täsmentää aurinkovoiman ja suojeltujen rakennusten osalta; nyt kohdassa puhutaan vain julkisivun ja katon värimuutoksista.

ELY-keskus toteaa, että luonnon monimuotoisuus on pääsääntöisesti huomioitu hyvin luonnoksessa. Muutamaa kohtaa tulisi kuitenkin täydentää: Linnustoon liittyen lukua 7 Luonnon monimuotoisuus rakentamisessa tulee täsmentää siten, että puiden kaataminen tulee tehdä pesimäkauden ulkopuolella. Mikäli puussa pesii luonnonsuojelulain (5.1.2023/9) rauhoitettulaji (70§) tai suuri petolintu (73§), tulee huomioida luonnonsuojelulain määräykset. Lukuun 9 Rakennuksen tai sen osan purkaminen tulee lisätä, että mahdolliset lepakoiden lisääntymis- tai talvehtimispaikat on huomioitava (tiukasti suojeltu luontodirektiivin liitteen IV(a) laji). Koska rakentamisen sijoittumisessa tulee huomioida luonnonsuojelu ja luonnonsuojelulain huomioiminen, voisi lukuun lisätä yleisen viittauksen luonnonsuojelulakiin.

32 § ohjeistaa voimalinja- ja kaasuputkialueiden huomioimisesta rakentamisessa. Kohtaa voisi täydentää myös sähkönsiirron maakaapeleiden huomioimisella, sillä esim. aurinkovoimaloista sähkö siirretään liityntäpisteelle yleensä maakaapelilla, ei ilmajohtona.

Purkamisluvan osalta kohtaan 47.3 olisi hyvä täydentää vaateella siitä, että purkamistyössä tulee pyrkiä välttämään kierrätyskelpoisten rakennusosien vaurioittamista.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Lisätään luvun 2 Rakennuskohteen rakentaminen § 5 Rakennuskohteen sopeutuminen ympäristöön ja ympäröivään rakennuskantaan rakennuspaikoilla ja yleisillä alueilla kohtaan 5.3 Korjausrakentaminen lause: Arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteitä tulee erityisesti vaalia ja tarvittaessa toimenpiteisiin tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Täydennetään 10 § Maanalainen rakentaminen kohtaan selvitysvaatimukset kohtaa lauseella: Happamalla sulfaattimailla maanalaista rakentamista, esimerkiksi kellari, tulee välttää.

Lisätään luvun 3 Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle § 16 Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus kohtaan 16.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka viittaus yleiskaavamääräyksiin seuraavasti: Asuinrakennuspaikalle on sallittua rakentaa, ellei yleiskaavamääräyksissä toisin säädetä, yksi enintään kaksiasuntoinen asuinrakennus sekä päärakennusta palvelevia talousrakennuksia. Asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on kaksi.

Täsmennetään kohtaan 16.3 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella seuraavasti: Rakentamisessa noudatetaan rantojen (osa)yleiskaavan periaatteita rakennusoikeuden määrän, sijoittumisen, käyttötarkoituksen ja rakennuspaikan koon suhteen. Mikäli aluetta ei ole kaavoitettu, noudatetaan rakennusjärjestystä.

Kohtaan 16.4 Loma-asumisen rakennuspaikka ei ranta-alueella tekninen korjaus poistamalla rakennuspaikasta etumääre ”ranta-”: Loma-asumiseen tarkoitettulle rakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi enintään yksi asuntoinen vapaa-ajan-asuinrakennus talousrakennuksineen.

Tarkennetaan luvun 5 Rakentamisen luvanvaraisuus 24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset kohtaa 24.12 Aurinkosähköjärjestelmä luvanvaraisuudesta vapautetut muuttamalla kokonaisteho ja lisäämällä seuraavat erityisehdot: Luvanvaraisuudesta on vapautettu aurinkosähköjärjestelmät, joiden kokonaisteho on alle 0,1 MW seuraavin edellytyksin:
1) järjestelmä ei sijoitu suojeltuun kohteeseen
2) kyseessä ei ole maa-asennuksin toteutettu järjestelmä.

Luvun 6 Rakentaminen erityisalueilla 26 § Arvokkaat a suojellut ympäristöt ja kohteet kohtaan 26.4 Selvitysvaatimukset lisätään viittaus kunnassa laadittuun inventointiin seuraavasti: Kunnasta voi tarkistaa rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin kohteiden olemassa olevat selvitystiedot. Vuonna 2024 päivitetty inventointi on koko kunnan kattava.

Lisätään 29 § Haitalliset yhdisteet kohtaan 29.4 Happamat sulfaattimaat linkki Ympäristöministeriön julkaisuun ”Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin” ja tehdään seuraava tarkennus: Happamien sulfaattimaiden käsittely rakennustyömailla kaivuiden yhteydessä on toteutettava kansallisen oppaan ohjeistuksen mukaisesti.

Tarkennetaan 32 § Voimalinja ja kaasuputkialueet lisäämällä sähkönsiirron maakaapeleiden suoja-alue ohjeistukseen seuraavasti: Rakennusta tai rakennelmaa ei saa sijoittaa sähkönsiirron maakaapeleiden, maakaasu- tai vetyputkiston suoja-alueelle. Maankaivu- ja louhintatyöt järjestelmien läheisyydessä tulee tehdä verkoston omistajan ohjeiden mukaisesti

Luvun 7 Luonnonmonimuotoisuus rakentamisessa 32 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla kohtaan 32.1 Yleiset määräykset lisätään

seuraava teksti: Puiden kaataminen tulee tehdä pesimäkauden ulkopuolella. Mikäli puussa pesii luonnonsuojelulailla (5.1.2023/9) rauhoitettu laji (70 §) tai suuri petolintu (73 §), tulee huomioida luonnonsuojelulain määräykset.

Luvun 9 Rakennuksen tai sen osan purkaminen 47 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen kohtaan 47.2 Selvitysvaatimukset lisätään seuraava teksti sekä linkki luonnonsuojelulakiin: Ennen purkamiseen ryhtymistä on varmistettava, että alueella ei ole lepakoiden lisääntymis- tai talvehtimispaikkoja. (Tiukasti suojeltu luontodirektiivin liitteen IV(a) laji).

Vesistöyksikkö

Vesistöyksiköllä on huomauttamista kahdesta rakennusjärjestysluonnoksen kohdasta:

- Kohta 20.2: Lähtökohtaisesti alinta rakentamiskorkeutta määrittäessä tulee määrityksen perusteena käyttää 1/100 a -tulvakorkeutta. Mikäli kyseinen korkeus ei ole tiedossa, voidaan käyttää myös korkeutta 1/50 a -tulvakorkeus + 0,30 m. Lisäksi tulee tarvittaessa lisätä harkinnanvarainen lisäkorkeus. Mikäli kumpaakaan tulvakorkeutta ei ole tiedossa, voidaan perusteena käyttää havaittua tulvakorkeutta, johon lisätään vähintään 1,0 m lisäkorkeus.
- Kohta 29.4: Myös rakentamisen aikainen vesienhallinta tulee ottaa erityisen tarkasti huomioon alueilla, joissa arvioidaan tai tiedetään esiintyvän happamia sulfaattimaita.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Täydennetään ja tarkennetaan luvun 4 Rakentaminen ranta-alueilla 20 § Lupaa edellyttävän rakennuskohteen korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla kohtaa 20.2 Määräykset alimmasta rakentamiskorkeudesta tekstillä: Lähtökohtaisesti alinta rakentamiskorkeutta määrittäessä tulee määrityksen perusteena käyttää kerran sadassa vuodessa tulvakorkeutta. Mikäli kyseinen korkeus ei ole tiedossa, voidaan käyttää myös korkeutta kerran 50 vuodessa tulvakorkeus + 0,30 m. Lisäksi tulee tarvittaessa lisätä harkinnanvarainen lisäkorkeus. Mikäli kumpaakaan tulvakorkeutta ei ole tiedossa, voidaan perusteena käyttää havaittua tulvakorkeutta, johon lisätään vähintään 1,0 m lisäkorkeus.

Lisätään luvun 6 Rakentaminen erityisalueilla § 29 Haitalliset yhdisteet kohtaan 29.4 Happamat sulfaattimaat: Myös rakentamisaikainen vesienhallinta tulee suunnitella ja toteuttaa suunnitelmien mukaisesti.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Melu

Rakennusjärjestyksessä on hyvä antaa ohjeita melun ja sen torjunnan huomioon ottamiseksi rakentamisessa ja sen valvonnassa. Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, on rakennusvalvonnalle tarpeen esittää selvitys siitä, miten meluntorjunta hoidetaan niin, että melulle annetut ohjeavot alittuvat asunnoissa, muualla sisällä, oleskelualueilla ja piha-alueilla.

Pohjavedet

Rakentaminen pohjavesialueilla kappale on suoraan Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksestä. ELY-keskus toteaa mallissa olevan joitain epäjohtomukaisuuksia ja puutteita, minkä vuoksi joitakin rakennusjärjestysluonnoksen kohtia on tarpeellista tarkentaa.

Pohjavesialueille rakentamista koskevassa kappaleessa on käytetty osittain vanhentuneita termejä. Tärkeä pohjavesialue viittaa vain 1- ja 1E-luokan pohjavesialueisiin (vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet). 2-luokan (muut vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet) pohjavesialueita koskee sama lainsäädäntö kuin 1-luokan alueita, joten alueiden määräysten erotteleminen ei ole perusteltua. ”Tärkeä pohjavesialue” -termin sijaan tulee käyttää termiä ”pohjavesialue” tai ”luokiteltu pohjavesialue”.

Rakentaminen pohjavesialueilla -kappaleeseen on syytä lisätä alla olevat kohdat:

- Luokitelluilla pohjavesialueilla on suunnittelussa ja rakentamisessa huomioitava pohjaveden suojelua koskeva lainsäädäntö.
- Pohjaveden pysyvistä alentamisesta tulee asiantuntijan selvittää suunnittelun yhteydessä vesilain mukaisen luvan tarve.
- Täyttöjä tehdessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia, kiviperäisiä pilaantumattomia maa-aineksia. Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa vaatia rakentajalta selvitystä pohjaveden suojakerroksen riittävydestä ja täyttömaiden pilaantumattomuudesta.
- Pohjavesialueilla jätevedet on johdettava pohjavesialueen ulkopuolelle tai umpisäiliöön, joka varustetaan ylitäytönhälyttimellä.
- Maalämpökaivon sijoittaminen pohjavesialueelle edellyttää pääsääntöisesti vesilain mukaista lupaa. Myös muiden maalämpöjärjestelmien (maapinta- ja vesistöpiirit) vesitalousluvan tarve tulee selvittää etukäteen ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Luvan tarpeen arvioi ELY-keskus.
- Maanalaiset, käytöstä poistuneet polttoainesäiliöt tulee poistaa maasta pohjavesialueella. Muilla alueilla voidaan puhdistetut ja täytetyt säiliöt voidaan jättää paikoilleen, mikäli ne sijaitsevat rakennusten rakenteiden kannalta hankalissa paikoissa. Poistamisesta tulee ilmoittaa pelastusviranomaiselle sekä ympäristöviranomaiselle.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Lisätään lukuun 6 Rakentaminen erityisalueilla 27 § Rakentaminen pohjavesialueilla kohtaan 27.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen edellä ehdotettu tarkentava kuuden kohdan ohje sellaisenaan Pohjavesialueella rakentamisessa huomioitavia asioita -otsikkorivin alle.

Kohtaan 27.2 Selvitysvaatimukset tehdään sanamuotojen osalta tarkennus korvaten tärkeillä pohjavesialueilla termillä luokitellulla pohjavesialueella.

31 § Melun ja tärinän huomioiminen kohtaan 31.1 Yleiset määräykset lisätään ohjeistus: Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, on rakennusvalvonnalle tarpeen esittää selvitys siitä, miten meluntorjunta hoidetaan niin, että melulle annetut ohjearvot alittuvat asunnoissa, muualla sisällä, oleskeluparvekkeilla ja piha-alueilla.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Vastuualueella on huomauttamista seuraavista rakennusjärjestysluonnoksen kohdista:

- Rakennusten etäisyys maanteista: Rakennusjärjestykseen olisi hyvä lisätä maininta rakennusten etäisyydestä maanteihin, esim. ”Rakennusten etäisyyden yleisessä käytössä olevan maantien lähimmän ajoradan keskilinjasta on oltava seutu- ja yhdysteillä vähintään 20 metriä ja valta- ja kantateilla vähintään 30 metriä, ellei tiesuunnitelmassa ole toisin mainittu.”
- 13 § Maantien varteen sijoittuvista mainos- tai muista laitteista tulee kuulla ELY-keskusta.
- 41 § Maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle tulee hakea liittymälupa ELY-keskuksesta.
- 46 § Hulevesiä ei saa johtaa maantien kuivatusrakenteisiin eikä hulevesien johtamisesta saa olla haittaa maantien käyttäjille tai maantien kunnossapitoon.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Lisätään lukuun 2 Rakennuskohteen rakentaminen 6 § Rakennuskohteen sijoittelu rakennuspaikalle kohtaan 6.1 Yleiset määräykset kappale rakennusten etäisyydestä maantiestä seuraavasti: Rakennusten etäisyyden yleisessä käytössä olevan maantien lähimmän ajoradan keskilinjasta on oltava seutu- ja yhdysteillä vähintään 20 metriä ja valta- ja kantateilla vähintään 30 metriä, ellei tiesuunnitelmassa ole toisin mainittu.

Saman luvun 13 § Mainos- ja tekniset laitteet kohtaan 13.1 Yleiset määräykset lisätään: Maantien varteen sijoittuvista mainos- tai muista laitteista tulee kuulla ELY-keskusta.

Lukuun 8 Piha-alueen rakentaminen 41 § Ajoneuvoliittymä ja liikennejärjestelyt, pelastustie kohtaan 41.1 Ajoneuvoliittymä lisätään ensimmäiseen kappaleeseen lause: Maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle tulee hakea liittymälupa ELY-keskuksesta.

Samassa luvussa 46 § Hulevedet lisätään: Hulevesiä ei saa johtaa maantien kuivatusrakenteisiin eikä hulevesien johtamisesta saa olla haittaa maantien käyttäjille tai maantien kunnossapitoon.

Etelä-Savon ELY-keskus, valtakunnallinen vesihuoltopalvelut -yksikkö

Vesihuoltopalvelut-yksikkö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vesihuollosta on määrätty rakennusjärjestysluonnoksen 43 §:ssä, jossa on todettu seuraavaa: ”Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon, mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei myönnä siihen vapautusta vesihuoltolaissa esitettyjen asioiden perusteella.” Ajatus on tässä ihan oikea, mutta kirjoitusasu on harhaanjohtava – kirjauksessa ei varmastikaan ole tarkoitus säätää liittämiselvöllisyyden sisällöstä vaan viitata vesihuoltolakiin. Tässä mielessä selkeämpää voisi olla todeta esim. että ”Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen verkostoon vesihuoltolain mukaisesti” tai että liittämiselvöllisyydestä säädetään vesihuoltolaissa. Vesihuoltolaissa säädetty liittämiselvöllisyys ei nimittäin ole aivan yksi yhteen rakennusjärjestysluonnoksen kirjauksen kanssa (eli niin, että toiminta-alueella on aina liitettävä) vaan taajaman ulkopuolella sijaitsevilla kiinteistöillä on poikkeuksia liittämiselvöllisyydestä, jolloin vapautustakaan ei tarvitse hakea.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 8 Piha-alueen rakentaminen 43 § Vesihuolto lisätään linkki vesihuoltolakiin ja liittymisvelvoitteen osalta ohjeistusta tarkennetaan muotoon: Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen verkostoon vesihuoltolain mukaisesti.

2.2. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 11.12.2024

Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja lausuu seuraavaa:

Otsikon 6.1 Yleiset määräykset ensimmäiseksi kappaleeksi esitetään seuraavaa:

~~Palovaarallisen katoksen etäisyyden tulee olla vähintään 4 metriä naapurin rajasta.~~

Rakennuksen tai rakennelman etäisyyden tontin rajasta tulee olla vähintään 4 metriä. Rakentaminen lähemmäksi rajaa tai rajaan kiinni on mahdollista, jos naapuri on antanut rakentamiseen suostumuksensa ja palomääräysten vaatimat palo-osastoinnit toteutetaan.

Toiseen kappaleeseen esitetään seuraavaa lisäystä:

Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta, kuten viljankuivaamoa, ei saa sijoittaa 16 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. Palovaarallinen rakennus tulee sijoittaa vähintään 15 metrin etäisyydelle oman kiinteistön muista rakennuksista.

Kolmanteen kappaleeseen esitetään seuraavaa muutosta:

~~Palovaarallinen rakennuskohde tulee sijoittaa naapurin rajasta palomääräysten edellyttämällä tavalla.~~

Rakennukset, rakennelmat ja laitteet on sijoitettava tontille siten, ettei niistä aiheudu palovaaraa.

Otsikon 9 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen toiseen kappaleeseen esitetään seuraavaa lisäystä:

Ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille eivätkä ne saa aiheuttaa palovaaraa.

Otsikon 11.1 Yleiset määräykset ensimmäiseen kappaleeseen esitetään seuraavaa lisäystä:

Rakennetun rakennuspaikan omistajan tai haltijan tulee asettaa kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta näkyvään paikkaan riittävän korkea osoitenumero ja mahdollinen porrashuoneen tunnus, joka selkeästi erottautuu taustastaan. Osoitenumeron tulee olla valaistu tai heijastava.

Otsikon 24.12 Aurinkosähköjärjestelmät alle esitetään seuraavaa lisäystä:

Aurinkosähköjärjestelmien osalta tulee huomioida pelastushenkilökunnalle aiheutuva mahdollinen vaara. Järjestelmien asentamisessa tulee huomioida Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatima ohje aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta.

Otsikon 41.3 Pelastustie alle esitetään seuraavia tarkennuksia ja lisäystä:

Pelastuslaitoksen raskaalla ~~nosto~~kalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen lähelle siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Pelastustielle tontin sisääntulon yhteyteen on sijoitettava pelastustietä osoittava kilpi.

~~Pelastustien tulee olla vähintään 3,5 metriä leveä ja vapaan ajokorkeuden vähintään 4,5 metriä.~~

Pelastustiemitoitus on selvitettävä paikallisen pelastusviranomaisen kanssa.

Pelastustiet on säilytettävä ajokelpoisina ja esteettöminä.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja huomioi lausunnossa todetut asiat alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 2 Rakennuskohteen rakentaminen 6 § Rakennuskohteen sijoittelu rakennuspaikalle kohtaan 6.1 Yleiset määräykset korjataan seuraavalla tavalla korvaten termi ”palovaarallinen katos” yleisemmällä käsitteellä rakennus ja rakennelmat: Rakennuksen tai rakennelman etäisyyden tulee olla vähintään 4 metriä naapurin rajasta.

Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta, kuten viljankuivaamo, ei saa sijoittaa 16 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. Palovaarallinen rakennus tulee sijoittaa vähintään 15 metrin etäisyydelle oman kiinteistön muista rakennuksista.

Rakennukset, rakennelmat ja laitteet on sijoitettava tontille siten, ettei niistä aiheudu palovaaraa.

Saman luvun 9 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen lisätään alleviivattu teksti: Ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille eivätkä ne saa aiheuttaa palovaaraa.

Edelleen saman luvun 11 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitenumeroita kohtaan 11.1 Yleiset määräykset tarkennetaan alleviivatulla tekstillä: Rakennetun rakennuspaikan omistajan tai haltijan tulee asettaa kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta näkyvään paikkaan riittävän korkea osoitenumero ja mahdollinen porrashuoneen tunnus, joka selkeästi erottautuu taustastaan. Osoitenumeron tulee olla valaistu tai heijastava.

Lukuun 5 Rakentamisen luvanvaraisuus 24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset kohtaan 24.12 Aurinkosähköjärjestelmät lisätään linkki lausunnon mukaiseen ohjeeseen ja tarkennetaan ohjeistusta lisäyksellä: Aurinkosähköjärjestelmien osalta tulee huomioida pelastushenkilökunnalle aiheutuva mahdollinen vaara. Järjestelmien asentamisessa tulee huomioida Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatima ohje aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta.

Luvun 8 Piha-alueen rakentaminen § 41 Ajoneuvoliittymät ja liikennejärjestelyt, pelastustie kohtaan 41.3 Pelastustie tarkennetaan ja tehdään esitetyt lisäykset seuraavasti: Hälytysajoneuvoilla tulee olla pääsy riittävän lähelle rakennusta ja sen sisäänkäyntejä.

Pelastuslaitoksen raskaalla kalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen lähelle siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Pelastustielle tontin sisääntulon yhteyteen on sijoitettava pelastustietä osoittava kilpi. Pelastustiemitointus on selvitettävä paikallisen pelastusviranomaisen kanssa. Pelastustiet on säilytettävä ajokelpoisina ja esteettöminä.

2.3. Oulun seudun ympäristötoimi 17.1.2025

Oulun seudun ympäristötoimen ympäristönsuojelun lausuntona todetaan seuraavaa:

18 § (Eläinsuojat muualla kuin maatilalla) osalta ympäristötoimi pitää hyvänä, että määräys on ympäristötoimen hevostalliohjeen mukainen. Ympäristötoimi kuitenkin toteaa, että määräyksen 18.2 (Etäisyysvaatimukset) hevostalliohjeen linkin toimivuus tulisi varmistaa myös siinä tilanteessa, että ohjetta päivitetään. Rakennusjärjestyksessä voitaisiin esimerkiksi ohjata Oulun kaupungin

verkkosivuilla ympäristönsuojelun määräykset ja ohjeet -sivulle (Ympäristönsuojelun määräykset ja ohjeet | Ympäristövalvonta | Oulun kaupunki), josta ajantasainen hevostalliohje on saatavilla.

Määräyksen 18.3 (Muu eläimenpito) osalta ympäristötoimi huomauttaa, että määräyksen myötä rakennusvalvonnan valvottavaksi tulisi määräyksessä tarkoitettu eläintenpito ja siitä sopiminen naapureiden kanssa. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan määräystä olisi hyvä tarkentaa tiedolla siitä, mitä eläimiä määräys koskee ja koskeeko se myös sisätiloissa pidettäviä eläimiä.

22 §:n (Saunalauttaa koskevia määräyksiä) osalta ympäristötoimi toteaa, että määräyksessä tulisi määritellä mitä määräyksessä tarkoitetaan muutoin herkällä vesistöalueella.

Määräyksen 24.5 (Jätevesijärjestelmät) osalta ympäristötoimi pitää hyvänä, että rakennusjärjestyksessä on määrätty jätevesien käsittelyjärjestelmien luvanvaraisuudesta. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan määräyksen muotoilua tulisi kuitenkin tarkastella sen ymmärrettävyyden varmistamiseksi.

Määräyksen 24.9 (Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot) osalta ympäristötoimi toteaa, että nitraattiasetus (2014/1250) 7 § edellyttää liete- ja kuivalantaloiden kattamista. Luonnoksessa esitetty määräys antaa ymmärtää, että kattamattomien lantaloiden ja lietesäiliöiden rakentaminen olisi hyväksyttävää. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan kohdan kirjaus tulisi muotoilla niin, että se ei anna väärää informatiivista ohjeistusta rakentajalle ja on nitraattiasetuksen mukainen. Lisäksi ympäristötoimi ehdottaa määräykseen lisättäväksi mainintaa, että uuden lantalan tai lietesäiliön rakentaminen ympäristönsuojelulain 115 §:n mukaan ilmoitusvelvollisen eläinsuojan tilakeskuksen yhteyteen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ilmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle.

27 §:n (Rakentaminen pohjavesialueella) osalta ympäristötoimi toteaa, että määräyksestä olisi hyvä käydä ilmi pohjavesialueet. Määräyksessä voitaisiin esimerkiksi ohjata rakennusjärjestyksen liitteenä 3 olevaan pohjavesikarttaan. 27.1 (Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen) osalta ympäristötoimi toteaa, että määräyksessä tulisi määritellä mitä vesistöjä vedenhankintavesistöllä tarkoitetaan. Lisäksi ympäristötoimi toteaa, että 27.2 (Selvitysvaatimukset) määräyksessä olisi hyvä selkeyttää mitä tärkeillä pohjavesialueilla tarkoitetaan, eroaako määritelmä yleisesti luokitteluista pohjavesialueista vai tarkoitetaanko alueilla samaa kuin edellä 27.1 määräyksessä.

43 §:n (Vesihuolto) osalta ympäristötoimi ehdottaa, että määräykseen lisätään kiinteistön velvollisuus liittää kiinteistö vesijohdon lisäksi jätevesiviemäriin, mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei myönnä siihen vapautusta vesihuoltolaissa esitettyjen asioiden perusteella.

Määräyksen 44.1 (Jätehuolto) osalta ympäristötoimi toteaa, että alueen jätehuoltomääräyksissä on määrätty kompostoinnin sijoittamisesta (Lakeuden EKO, 13 §). Ympäristötoimi katsoo, että rakennusjärjestyksessä ei tulisi antaa muiden paikallisten määräysten kanssa päällekkäisiä määräyksiä. Mikäli määräyksestä olisi tarpeen poiketa, tulisi poikkeamista hakea kaikista määräyksistä, joissa asiasta on määrätty.

45 §:n (Tontin lumet) osalta ympäristötoimi huomauttaa, että Oulun seudun ympäristönsuojelumääräysten 10 §:ssä on määrätty lumen vastaanotto- ja varastointipaikoista. Mahdolliset päällekkäisyydet tulisi ottaa huomioon rakennusjärjestyksessä.

46 §:n (Hulevedet ja perustusten kuivatusvedet) osalta ympäristötoimi huomauttaa, että Oulun seudun ympäristönsuojelumääräysten 9 §:ssä on määrätty hulevesien käsittelystä pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan tulisi harkita, onko rakennusjärjestyksessä tarpeen nostaa esille em. ympäristönsuojelumääräystä.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista. Lausunnossa esille nostetut asiat viedään rakennusjärjestyksen ehdotukseen alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 3 Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle 18 § Eläinsuojat muualla kuin maatilalla kohdan 18.2 Etäisyysvaatimukset alla oleva linkki korjataan Hevostalliohjeen sijaan avautumaan Oulun kaupungin Ympäristönsuojelun määräykset ja ohjeet -sivulle.

Kohtaa 18.3 Muu eläimenpito tarkennetaan poistamalla luonnoksen ohjeistus: ”Eläintenpidosta on sovittava naapureiden kanssa ennen eläintenpitoon ryhtymistä.”

Luvun 4 Rakentaminen ranta-alueilla 22 § Saunalauttaa koskevia määräyksiä kohtaa 2 tarkennetaan poistamalla ”muutoin herkälle”: ei sijoitu suojellulle vesistöalueelle.

Luvun 5 Rakentamisen luvanvaraisuus 24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset kohtaan 24.9 Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot muokataan poistamalla termi kattamaton ja lisätään teksti: Nitraattiasetus (2014/1250) 7 § edellyttää liete- ja kuivalantaloiden kattamista. Uuden lantalalan tai lietesäiliön rakentaminen ympäristönsuojelulain 115 §:n mukaan ilmoitusvelvollisen eläinsuojan tilakeskuksen yhteyteen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ilmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Luvun 6 Rakentaminen erityisalueilla 27 § Rakentaminen pohjavesialueilla kohtaan 27.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen lisätään ELY:n lausunnossa ehdotettu ohje Pohjavesialueella rakentamisessa huomioitavia asioita -otsikkorivin alle.

Kohtaan 27.2 Selvitysvaatimukset tehdään sanamuotojen osalta tarkennus korvaten tärkeillä pohjavesialueilla termillä luokitellulla pohjavesialueella.

Luvun 8 Piha-alueen rakentaminen 43 § Vesihuolto on lisätty linkki vesihuoltolakiin ja liittymisvelvoitteen osalta ohjeistusta tarkennettu muotoon: Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitseva kiinteistö on liitettävä laitoksen verkostoon vesihuoltolain mukaisesti.

Saman luvun 44 § Jätehuolto ja varastointitilat kohtaan 44.1 Jätehuolto lisätään linkki Lakeuden EKO:n verkkosivuille ja korvataan kompostointia koskeva teksti lauseella: Kompostoinnissa tulee noudattaa Tyrnävän kunnan jätehuoltoviranomaisen jätehuoltomääräyksiä.

Oulun seudun ympäristötoimen ympäristöterveydenhuollon lausuntona todetaan seuraavaa: Määräyksen 18.3 (Muu eläimenpito) osalta ympäristötoimi toteaa, että määräyksessä viitattu eläinsuojelulaki on kumottu. Määräykseen sosisivat sen sijaan laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) ja laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021).

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja huomioi lausunnossa todetut asiat alla olevan mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 3 Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle 18 § Eläinsuojat muualla kuin maatilalla alla olevista linkeistä poistetaan vanhentuneeseen lakiin ohjaava linkki ja lisätään tilalle linkit seuraaviin lakeihin: Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) ja laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021).

2.4. Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia 14.1.2025

Tyrnävältä tunnetaan 74 muinaismuistolain (MML 295/1963) tarkoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä (tilanne 9.1.2025). Lisäksi tiedossa myös on 9 mahdollista muinaisjäännöstä, 17 löytöpaikkaa sekä 3 muuta arkeologista kulttuuriperintökohdetta. Arkeologiset kohteet ovat tyypillisesti alustavasti rajattuja, eikä niiden tarkka laajuus ole välttämättä tiedossa. Niihin sisältyy pääsääntöisesti myös maanalaisia osia, joita ei voi havaita silmämääräisessä pintatarkastelussa. Tarkempia menettelyohjeita ja lisätietoa kohteisiin liittyen saa museoviranomaiselta.

Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja suoraan muinaismuistolain nojalla (MML 295/1963) ilman erillistä päätöstä. Niiden kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, poistaminen tai muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain mukaista lupaa on kielletty. Rakennushankkeissa tulee etukäteen selvittää, tunnetaanko hankealueelta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. Rakennuspaikan ja suojelukohteen välisen etäisyyden riittävyttä arvioi tapauskohtaisesti museoviranomainen, ja rakentamista tai muuta maankäyttöä suunniteltaessa kiinteän muinaisjäännöksen alueelle tai läheisyyteen tulee pyytää lausunto alueelliselta vastuumuseolta (Pohjois-Pohjanmaan museolta). Myös muiden arkeologisten kohteiden ollessa kyseessä tulee suunnitelmista neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista arkeologisen kulttuuriperinnön huomioimisen osalta.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 3 Eriyiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolelle 15 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset kohtaan 15.2 Selvitysvaatimukset lisätään linkki Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunaan sekä ohjeistus: Etukäteen tulee selvittää, tunnetaanko hankealueelta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. Rakennuspaikan ja suojelukohteen välisen etäisyyden riittävyttä arvioi tapauskohtaisesti museoviranomainen, ja rakentamista tai muuta maankäyttöä suunniteltaessa kiinteän muinaisjäännöksen alueelle tai läheisyyteen tulee pyytää lausunto alueelliselta vastuumuseolta (Pohjois-Pohjanmaan museolta). Myös muiden arkeologisten kohteiden ollessa kyseessä tulee suunnitelmista neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.

2.5. Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriperintö 17.1.2025

Rakennusjärjestyksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kerrottu riittävällä tarkkuudella mikä rakennusjärjestys on, milloin sitä käytetään, ja kuinka kuntalaiset, viranomaiset ja muut osallistajat otetaan huomioon rakennusjärjestyksen laadinnassa. Osallisissa listattu Oulun museo- ja tiedekeskus Luuppi on nykyään Oulun museo- ja tiedekeskus.

Yleisesti ottaen on positiivista, miten luonnoksessa on jo laajasti eri kohdissa huomioitu rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema. Eriyisesti kappale 6. Rakentaminen erityisalueilla erittelee ansiokkaasti arvokkaiden ja suojeltujen ympäristöjen ja kohteiden määrittelyä ja käsittelyä. Museo esittää täydentäviä huomioita eri kohdista rakennusjärjestysluonnoksen esitysjärjestyksessä seuraavasti.

Kohdassa 2., 13.1 Yleiset määräykset, koskien mainos- ja teknisiä laitteita, tulisi soveltuvalla tavalla huomioida arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Ja niiden osalta lisätä maininta esimerkiksi, että museoviranomaiselle varattava mahdollisuus lausua suunnitelmien soveltuvuudesta arvokkaaseen/suojeltuun kohteeseen.

Kohdassa 5., 24.2 Aidat ja niiden tukimuurit on hyvin ilmoitettu soveltuvuudesta ympäristöön ja mainittu erikseen, että vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojelukohteita. Asian voisi huomioida

myös pihojen osalta esim. joko kohdassa 7., 32.2 Pihan rakentaminen tai kohdassa 8., 38.1 Yleiset määräykset, että mikäli kohde sijoittuu arvokkaaseen kulttuuriympäristöön tai sen läheisyyteen tai on suojelukohde, niin piha-alueen tulisi soveltua arvokkaaseen, suojeltuun ympäristöön.

Kohdan 5.,24.4 Ilmalämpöpumput -kohdan ohjeistusta voisi tarkentaa arvokkaiden rakennetun ympäristön kohteiden osalta lisäksi esimerkiksi:

Sijoittamisessa on huomioitava:

Asentamisen toteutus rakennukseen siten, ettei se rumenna julkisivua eikä heikennä kohteen arvoja. Muutoinkin ulkoyksikkö tulee tarvittaessa verhoilla siten, ettei se poikkea rakennuksen ulkoasusta häiritsevästi.

Kohdassa 5., 24.12 Aurinkosähköjärjestelmät on huomioitu ympäristökuva. Voitaisiin kuitenkin harkita, että suojelluissa kohteissa ja arvokkaassa kulttuuriympäristössä aurinkosähköjärjestelmiä ei sijoiteta kadun puolelle. Lisäksi voi harkita lisättäväksi, että niiden tulisi olla rakennuksen vesikatolla katon kanssa samassa kaltevuudessa. Nykyään on saatavilla sellaisiakin ratkaisuja, että aurinkopaneelit/kalvot on integroitu kattopaneeliin, mikä harmonisoi lopputulosta.

Museo huomauttaa, että myös alle 1 MW:n järjestelmien vapautukseen liittyy merkittävä riski negatiivisista vaikutuksista kulttuuriympäristöön. Vesikatto on erityisesti vanhemmassa rakennuskannassa merkittävä osa rakennuksen kokonaisuutta ja kattopintaan asennettavat paneelit/keräimet eivät useinkaan ole kohteen arvon ja kulttuuriympäristön sekä kohteen mahdollisen suojelustatuksen kannalta hyvä ratkaisu. Mikäli toimenpide on luvanvarainen, on mahdollista etsiä kokonaisuuden kannalta paras sijoituspaikka. Museo esittää ainakin harkittavaksi, että kohtaa muutetaan ja suojelukohteiden osalta kattolappeille tulevien aurinkopaneelien tai -keräimien asentamiseksi ja rakentamiseksi edellytetään rakentamisluvan hakemista. Tällöin myös museoviranomaisella olisi velvoite lausua asiasta.

25§ 25.2 Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen -kohdassa on ilmoitettu, että vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia/aluesuojelu alueita. Se on positiivinen asia, sillä parveke- tai terassilasitusten rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus rakennuksien julkisivuissa, erityisesti vanhojen, suojeltujen rakennusten osalta ja arvokkaassa maisemassa.

Kohdassa 9., esim. 47.2 Selvitysvaatimukset, voi harkita erikseen lisättäväksi sen, että kaavamääräyksen velvoittaessa ja/tai historiallisesti merkittävän tai rakennustaiteellisesti arvokkaan tai tällaisen kokonaisuuden osan kohdalla purkamislupa tarvitaan. Tällöin vaadittavia lisäselvityksiä voivat olla laajempi rakennushistoriallinen selvitys eli RHS tai suppeampi rakennuksen ominaispiirteiden selvitys eli ROS. Jos kohteella ei etukäteen arvioida olevan merkittäviä arvoja tai asemaa kaupunkikuvassa, voi tällöin arvojen selvittämiseksi riittää RHS:tä suppeampi ROS. Tällöin raportti keskittyy rakennuskannan tietojen ja nykytilan tallentamiseen sekä ominaisuuksien yleispiirteeseen selvittämiseen. Toki RHS- ja ROS-selvityksiä hyödynnetään muissakin tapauksissa, kuten korjaus- ja muutostöissä.

Esimerkiksi kappaleeseen 6. tai 14. voi harkita lisättäväksi seuraavia linkkejä.

Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkuna (rakennettu ympäristö ja arkeologia), www.kyppi.fi

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt on kirjattu julkaisuun RKY 2009, <http://www.rky.fi>

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaa VAMA 2021, https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_16%20Pohjois-Pohjanmaa.pdf

Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2013–2015 (huomioitava viimeisimpänä maakunnallisten kohteiden osalta), <https://pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2020/08/4037.pdf>

Maakunnalliset rakennetut kulttuuriympäristöt Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan erillisselvityksenä, Tyrnävän kohteet, <https://pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2020/08/3540.pdf>

Muita yleisiä huomioita seuraavissa kappaleissa.

Museo nostaa pohdittavaksi maiseman muutostyöt ja luvituksen. Esimerkiksi arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön osalta voi olla esimerkiksi rakennusperintölailla tai asetuksella suojeltu rakennus, piha, pihapiiri tai alue, jolla on kokonaisuuden kannalta maisemallisesti merkittäviä puita, mutta, joka ei sijaitse asema-, yleis- tai ranta-asemakaava-alueella eivätkä puut ole erikseen, yksittäin suojeltuja maisemapuita. Tällaisia tapauksia olisi jollakin pystyttävä valvomaan ja ohjeistamaan.

Mikäli ohjataan myös julkisten tilojen rakentamista, silloin olisi hyvä huomioida puistoihin tai muille yleisille alueille rakennettaessa myös se, että maisemakuvaan soveltuvuuden lisäksi niiden tulisi olla laadultaan korkeatasoisia.

Tällöin myös koskien julkisen ulkotilan rakennelmia ja ulkokalusteita, on syytä harkita esimerkiksi mastojen ja teknisten pylväiden sijoittamisen ohjaamista myös siten, että ne eivät kilpailisi maisemassa jo olemassa olevien keskeisten kiintopisteiden, kuten arvokkaiden kirkontornien tai kellotapuleiden kanssa.

Museo pitää yleisesti tärkeänä, että rakennusjärjestys toimisi niin, että paikalliset olosuhteet otetaan huomioon ja että rakentamisen tavoitteeksi nostetaan hyvä elinympäristö. Museo korostaa, että edellä mainittuun hyvään elinympäristöön kuuluvat myös kulttuuriympäristöt ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset, joiden vaalimista rakennusjärjestyksen tulee osaltaan tukea. Tämän takia rakennusjärjestyksessä tulee tuoda selkeästi esiin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt ja maisemat sekä paikallisesti arvokkaat kohteet ja alueet, jotka tulee erityisellä tavalla ottaa huomioon korjauksia tai uudisrakentamista suunniteltaessa, ja niitä koskeva kattava ohjeistus. Tässä kyseisessä luonnoksessa edellä mainitut asiat on huomioitu ansiokkaan laaja-alaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Tyrnävän kunnan rakennusjärjestysluonnoksesta rakennetun kulttuuriympäristön ja arvokkaiden maisema-alueiden osalta.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja huomioi lausunnossa todetut asiat alla olevan mukaisesti. Yleisien huomioiden osalta todetaan, että rakennusjärjestyksen luku 7 Luonnon monimuotoisuus rakentamisessa 32 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla ohjeistaa olemassa olevan puuston ja sitä kautta maiseman säilyttämiseen aina, kun puuston kaataminen ei rakentamisen kannalta ole välttämätöntä. Julkisten tilojen rakentamisen osalta esitetyt periaatteet on tärkeää huomioida kunnan omassa toiminnassa.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 2 Rakennuskohteen rakentaminen 13 § Mainos- ja tekniset laitteet kohtaa 13.1 Yleisiä määräyksiä tarkennetaan rakennetun kulttuuriympäristön huomioimisen osalta lisäämällä ohjeistus: Laitteen sijoittumisesta arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön tulee kuulla museoviranomaista sen soveltumisesta kohteeseen.

Luvun 5 Rakentamisen luvanvaraisuus 24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset kohtaan 24.4 Ilmalämpöpumput lisätään: Sijoittamisessa on huomioitava, ettei asentamisen toteutus heikennä kohteen arvoja. Ulkoyksikkö tulee tarvittaessa verhoilla siten, ettei se poikkea rakennusten ulkoasusta häiritsevästi.

Muokataan 24.12 Aurinkosähköjärjestelmät ohjeistusta siten, että suojelukohteet eivät vapaudu luvanvaraisuudesta:

Luvanvaraisuudesta on vapautettu aurinkosähköjärjestelmät, joiden kokonaisteho on alle 0,1 MW seuraavin edellytyksin:

- 1) järjestelmä ei sijoitu suojeltuun kohteeseen
- 2) kyseessä ei ole maa-asennuksin toteutettu järjestelmä.

Luvun 6 Rakentaminen erityisalueilla 26 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet päätteeksi siirretään arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat linkit luvusta 14 sekä täydennetään linkkikokoelmaa lausunnossa esitetyillä linkeillä.

Luvun 8 Piha-alueen rakentaminen 38 § Piha-alueen suunnittelu ja rakentaminen kohtaa 38.1 Yleisiä määräyksiä täydennetään suojeltuja kohteita ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevalla oheistuksella: Piha-alueen tulee soveltua arvokkaaseen tai suojeltuun ympäristöön.

Luvun 9 Rakennuksen tai sen osan purkaminen 47 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen kohtaan 47.2 Selvitysvaatimukset lisätään teksti: Historiallisesti merkittävän tai rakennustaiteellisesti arvokkaan kohteen tai sellaisen kokonaisuuden osan kohdalla purkamislupa tarvitaan. Vaadittava lisäselvitys voi olla kohteesta mukaan suppeampi rakennuksen ominaispiirteiden selvitys ROS tai laajempi rakennushistoriallinen selvitys RHS.

2.6. Fingrid 16.1.2025

Rakennusjärjestysluonnoksessa kohdassa ”32 § Voimalinja- ja kaasuputkialueet” käsitellään voimajohtoja. Tekstissä esitetään tyypilliset johtoauekan leveydet. Kyseiseen kohtaan voisi vielä lisätä, että voimajohtoalueen osien leveydet vaihtelevat tapauskohtaisesti ja voimajohtoaluetta koskevat tiedot pitää selvittää voimajohdon omistajalta rakentamista suunniteltaessa lähelle voimajohtoa (Fingridin omistamien johtojen osalta tehdään risteämäläusuntopyyntö). Kohta 32 § saattaa vaatia hieman selkeytystä, koska ensimmäisessä kappaleessa viitataan johtimien etäisyyteen.

Seuraavassa on yleisesti lueteltu Fingridin näkökulmasta keskeisiä rakentamiseen liittyviä asioita, joita voidaan kunnan oman harkinnan ja tarpeen mukaan sisällyttää rakennusjärjestykseen:

- Alueita ei saa suunnitella sellaiseksi, että ne olisivat ristiriidassa Fingrid Oyj:lle lunastetun käyttöoikeuden supistuksen tai yleisten turvallisuusmääräysten kanssa.
- Voimajohtoalueella tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon tai sähköaseman käytölle ja kunnossa pysymiselle.
- Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita.
- Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Fingridin lupa tulee pyytää myös johtoalueen läheisyydessä sijaitsevien nykyistentoimintojen muutoksille.
- Korkeiden rakenteiden rakentamista on tarpeen rajoittaa myös johtoalueenulkopuolella, jos ne voivat kaatuessaan osua voimajohtoihin.
- Fingridin lupaa vaativia rakenteita ja rakennelmia voimajohdon läheisyydessä ovat esimerkiksi pylväät, autokatokset, tiet, lipputangot, aidat, valaisimet, trampoliinit ja johdot.
- Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen.
- Pysäköintialueet on osoitettava mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti johtoalueen ulkopuolelle. Pysäköintialueen sijoittamiseen voimajohtoalueelle tulee pyytää Fingridin

lupa. Mikäli Fingrid toteaa alueen pysäköintiin soveltuvaksi, toiminnan harjoittajan tulee tehdä pysäköintialueesta Fingridin kanssa yksityisoikeudellinen sopimus.

- Voimajohtoalueella ja sen läheisyydessä on rajoitettu maanmuokkausta ja läjittämistä turvallisuussyistä.
- Voimajohtoauealle voidaan istuttaa ainoastaan puita tai pensaita, joiden luontainen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan.
- Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista voimajohtoja koskevan tekstiosan selkeyttämiseen.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 6 Rakentaminen erityisalueilla 32 § Voimalinja- ja kaasuputkialueet tarkennetaan seuraavasti: Rakentaminen suur- ja keskijänniteverkon johtoalueelle on kiellettyä. Asuinrakennusten rakennuspaikasta/tontista tulee vähintään 2000 m² sijaita suurjänniteverkon johtoalueen ulkopuolella. Voimajohtoaluetta ei tule myöskään käyttää oleskelualueena. Voimajohtoalueella tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä vaarantaa voimajohdon tai sähköaseman käyttöä ja kunnossapitoa.

Johtoalue muodostuu johtoaueasta ja reunavyöhykkeestä. Reunavyöhykkeen leveys on 10 metriä johtoauekan molemmin puolin. Johtoalueen leveys riippuu johdon jännitteestä yleensä seuraavasti:

▪ 400 kV:n johdon johtoauekan leveys	36 – 42 m
▪ 220 kV:n johdon johtoauekan leveys	32 – 38 m
▪ 110 kV:n johdon johtoauekan leveys	26 – 30 m

Voimajohtoalueen osien leveydet vaihtelevat tapauskohtaisesti. Voimajohtoaluetta koskevat tiedot tulee selvittää voimajohdon omistajalta suunniteltaessa rakentamista lähelle voimajohtoa. Fingridin omistamien johtojen osalta tulee pyytää erillinen risteämälausunto www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

2.7. Lakeuden EKO 20.12.2024

...kohtaan ”44.1 Jätehuolto” kolmanteen kappaleeseen toivoisin hieman selkeämpää lauserakennetta

Keräysvälineet, jätekatokset, -aitaukset tulee sijoittaa paloturvallisuus huomioiden yhden perheen pientaloista ja paritaloista 4 metrin etäisyydelle. Tätä suurempi keräysvälineiden määrä edellyttää 8 metrin etäisyyttä tontilla olevista muista kuin, lupaa edellyttävistä rakennuksista ja katoksista.

” Tätä suurempi keräysvälineiden määrä” on hieman epämääräinen ilmaisu. Olisiko hyvä käyttää ilmaisua kerros- ja rivitalojen jäteastiat? Viimeinen lause kokonaisuudessaan on hankalasti luettava ja ymmärrettävä.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta ja siinä esitetyistä huomioista jätehuoltoon liittyen.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 8 Piha-alueen rakentaminen 44 § Jätehuolto ja varastointitilat kohtaa 44.1 lauserakennetta on tarkennettu seuraavasti: Keräysvälineet, jätekatokset ja -aitaukset tulee sijoittaa paloturvallisuus huomioiden yhden perheen pientaloista ja paritaloista 4 metrin etäisyydelle. Tätä suurempi keräysvälineiden määrä edellyttää 8 metrin etäisyyttä tontilla olevista muista kuin, lupaa edellyttävistä rakennuksista ja katoksista.

2.8. Tekninen lautakunta, Tyrnävän kunta 28.1.2025

Tekninen lautakunta tutustui rakennusjärjestyksen luonnokseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Tekninen lautakunta lausuu, kohdan 24.12: Aurinkosähköjärjestelmät; että luvanvaraisuudesta ei vapauteta maa-asennuksin toteutettua järjestelmää, joiden teho on yli 0,1 MW.

Tyrnävän kunnan vastine:

Tyrnävän kunta kiittää lausunnosta.

Rakennusjärjestyksen ehdotukseen tehtävät muutokset:

Luvun 5 Rakentamisen luvanvaraisuus 24 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset 24.12 Aurinkosähköjärjestelmät -kohdassa muokataan kokonaistehon osalta luvanvaraisuuden rajaksi 0,1 MW.

3. Yhteenveto rakennusjärjestykseen tehtävistä muutoksista

Lausunnoissa esille nostetut seikat on tarkistettu ja korjattu rakennusjärjestyksen luonnokseen edellä esitetyllä tavalla. Lausuntojen perusteella kaikkiaan muutoksia tehtiin yhteensä 30 asiakohtaan jakaantuen seuraaviin kohtiin:

luku 2 kohdat 5.3, 6.1, 9 §, 10 §, 11.1, 13.1,
luku 3 kohdat 15.2, 16.1, 16.3 ja 16.4, 18.2, 18.3,
luku 4 kohdat 20.2, 22 §,
luku 5 kohdat 24.9, 24.12,
luku 6 kohdat 26.4, 27.1, 27.2, 29.4, 31.1, 32 §,
luku 7 kohta 32.1,
luku 8 kohdat 38.1, 41.1, 41.3, 43 §, 44.1, 46 § ja
luku 9 kohta 47.2.

Linkit luvun 14 lopusta siirrettiin kyseisiä asiakokonaisuuksia keskeisesti käsittelevien pykälien päätteeksi. Kaikkien linkkien osalta lisättiin lähdetekstin ohelle näkyviin www-osoite, jotta paremmin välttyttäisiin vanhentuville ja katoaville linkeille ja viitattu lähdeaineisto olisi helpommin löydettävissä mahdollisten verkkosivumuutosten tai linkitettyjen asiakirjojen päivitysten myötä. Linkkien toimivuus on tarkistettu 12.2.2025.

Pykälän 16 Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus kohtaa 16.3 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella ja kohtaa 16.4 Loma-asumisen rakennuspaikka ei ranta-alueella rakennusoikeutta on muokattu 250 k-m².

Pykälän 18 Eläinsuojat muualla kuin maatilalla kohdan 18.3 ohjeistus koirahäkkien sijoittamisesta muokataan muotoon: Koirahäkit suositellaan sijoitettavaksi siten, etteivät ne aiheuta haittaa naapureille ja koirat eivät häiriinny liikkujista.

Pykälän 24 Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset muokataan muotoon Luvanvaraisuudesta vapautetut rakentamistoimenpiteet ja niitä koskevat määräykset, koska pykälän rakentamistoimenpiteissä käsitellään niin uudisrakentamista kuin suojeltujen kohteiden rakentamistoimenpiteitä. Pykälään 25 Luvanvaraisuudesta vapautetut korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset lisätään termi ”perusparannus”.

Lisäksi teknisenä muutoksena on tehty paikoin korjauksia sanamuotoihin ja luvusta 7 eteenpäin pykälien numerointi on muutettu juokseväksi alkaen luonnoksen pykälästä 32, joka siinä esiintyi sekä luvun 6 viimeisenä että luvun 7 ensimmäisenä pykälänä. Luku 7 alkaa muutoksen jälkeen pykälällä 33 ja vastaavasti siitä eteenpäin pykälien järjestysluku on kasvanut yhdellä päättyen luvun 14 pykälään 58.

Tyrnävä. Mukavamman arjen kotikunta

2025